

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΔΕΚΑΤΟ ΤΜΗΜΑ

(πρώην ΕΒΔΟΜΟ ΤΜΗΜΑ)

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 5 Νοεμβρίου 2024, με την ακόλουθη σύνθεση: Ευαγγελία-Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Δεκάτου Τμήματος, Αργυρώ Μαυρομάτη και Νικόλαος Βόγκας, Σύμβουλοι, Αθανασία-Μυροφόρα Σιδηροπούλου και Βασίλειος Λιακόπουλος (εισηγητής), Πάρεδροι, οι οποίοι μετέχουν με συμβουλευτική ψήφο.

Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας: Παραστάθηκε η Αντεπίτροπος της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, Ευαγγελία Σεραφή, ως νόμιμη αναπληρωτής του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας, ο οποίος είχε κώλυμα.

Γραμματέας: Μαρία Φορτσερά, υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Για να δικάσει την από 25.6.2015 (Α.Β.Δ. .../1.7.2015) έφεση της ... του ..., με ΑΦΜ ..., κατοίκου της ... (οδός ...), η οποία δεν παραστάθηκε.

Κατά του Ελληνικού Δημοσίου, το οποίο εκπροσωπεί νόμιμα ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, ο οποίος παραστάθηκε διά δηλώσεως του άρθρου 231 παρ. 1 του ν. 4700/2020, της Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Αγγελικής Βερροπούλου (ΑΜ ΝΣΚ ...).

Η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.-πρώην Ο.Α.Ε.Δ.), νομίμως εκπροσωπούμενη, παραστάθηκε διά δηλώσεως του άρθρου 231 παρ. 1 του ν. 4700/2020 της πληρεξουσίας της δικηγόρου Ελένης Ηλιοπούλου (ΑΜ ΔΣΑ ...).

Με την έφεση αυτή ζητείται η ακύρωση της .../28.4.2015 απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης του Προϊσταμένου του Κέντρου Προώθησης

Απασχόλησης (ΚΠΑ2) Μεσολογγίου του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.). καθώς και κάθε συναφούς απόφασης και πράξης.

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε το Δικαστήριο άκουσε:

Την Αντεπίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, η οποία πρότεινε την απόρριψη της έφεσης.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση, το Δικαστήριο συνήλθε σε σώμα εξ αποστάσεως (με τηλεδιάσκεψη) στις 17 Ιανουαρίου 2025, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 295 του ν. 4700/2020 «Ενιαίο κείμενο δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο (...)» (Α' 127), με την παρουσία των ως άνω μελών του και της Γραμματέως του.

Αφού άκουσε την εισήγηση του Παρέδρου Βασιλείου Διακόπουλου

Μελέτησε τα στοιχεία του φακέλου

Σκέφθηκε σύμφωνα με το νόμο και αποφάσισε τα ακόλουθα:

1. Η ένδικη έφεση νομίμως επανεισάγεται προς συζήτηση μετά την εκτέλεση της .../2021 απόφασης του Εβδόμου Τμήματος, με την οποία αναβλήθηκε η οριστική κρίση προκειμένου να συμπληρωθούν τα ελλείποντα από τον φάκελο κρίσιμα στοιχεία. Δοθέντος ότι ο ένδικος καταλογισμός έγινε υπέρ του ν.π.δ.δ. Ο.Α.Ε.Δ. (ήδη Δ.ΥΠ.Α., σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 1 του ν. 4921/2022, Α', 75) νομίμως το εν λόγω ν.π. κλητεύθηκε ως παθητικώς νομιμοποιούμενος διάδικος, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο του 112 παρ. 2 εδ. β' του ν. 4700/2020. Με την έφεση αυτή, όπως αντικρούεται με το κατατεθέν στις 30.10.2024 στην Γραμματεία του Τμήματος υπόμνημα της Δ.ΥΠ.Α., ζητείται η ακύρωση της .../28.4.2015 απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης του Προϊσταμένου του Κέντρου Προώθησης Απασχόλησης (ΚΠΑ2) Μεσολογγίου του Ο.Α.Ε.Δ., με την οποία επιβλήθηκε στην εκκαλούσα δημοσιονομική διόρθωση με ανάκτηση ποσού 4.000,00 ευρώ (πλέον τόκων 20,36 ευρώ). Το ποσό αυτό, αφορά σε δαπάνες (α' δόση) που φέρεται ότι έλαβε αχρεωστήτως ως επιχορήγηση στο πλαίσιο του προγράμματος «Επιχειρηματικότητα νέων με έμφαση στην καινοτομία» του, συγχρηματοδοτούμενου, από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και εθνικούς πόρους (προϋπολογισμός Ο.Α.Ε.Δ.) Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη του Ανθρώπινου Δυναμικού 2007-2013». Αντιθέτως, απαραδέκτως η έφεση

στρέφεται κατά κάθε συναφούς απόφασης και πράξης, η οποία δεν προσδιορίζεται, με συνέπεια, κατά το μέρος αυτό, η ένδικη έφεση να παρίσταται ανεπίδεκτη δικαστικής εκτίμησης. Περαιτέρω, σύμφωνα με τα ήδη κριθέντα με την .../2021 απόφαση του Εβδόμου Τμήματος, για την άσκηση της κρινόμενης έφεσης καταβλήθηκε παράβολο συνολικού ποσού 90,00 ευρώ (με τα ειδικά έντυπα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου ..., ... Σειράς Α' και τα ηλεκτρονικά παράβολα με κωδικό πληρωμής ... και ...). Το ως άνω καταβληθέν παράβολο υπερβαίνει το κατά νόμο [βλ. άρθρο 73 παρ. 3 του ν. 4129/2013 «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο» (Α', 52), εφαρμοστέο εν προκειμένω, ως εκ του χρόνου άσκησης της κρινόμενης έφεσης, βλ. Ελ.Συν.Ολ. 1640/2020 σκ. 5] απαιτούμενο παράβολο (4.000,00 ευρώ X 1%) των 40,00 ευρώ και, ως εκ τούτου, το πέραν του κατά νόμο οφειλόμενου παράβολο των 50,00 ευρώ πρέπει να επιστραφεί στην εκκαλούσα ανεξάρτητα από την έκβαση της παρούσας δίκης.

2. Με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1083/2006 του Συμβουλίου της 11ης Ιουλίου 2006 «περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999» (ΕΕ L 210 και διορθωτικό σε ΕΕ L 239/1.9.2006, ΕΕ L 145/7.6.2007 και ΕΕ L 301/12.11.2008), όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο ένταξης της κρίσιμης πράξης στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη του Ανθρώπινου Δυναμικού 2007-2013» (12.11.2014), μετά την τροποποίησή του με τους Κανονισμούς 1898/2006 (ΕΕ L 411 και διορθωτικό σε ΕΕ L 27/2.2.2007), 1341/2008 (ΕΕ L 348), 284/2009 (ΕΕ L 94) και 539/2010 (ΕΕ L 158/24.6.2010), θεσπίσθηκε στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης (άρθρο 14 παρ. 1) ένα αποκεντρωμένο σύστημα εφαρμογής και ελέγχου των χρηματοδοτικών παρεμβάσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ταμείου Συνοχής, σύμφωνα με το οποίο η υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων από ενωσιακούς πόρους πράξεων καθώς και ο έλεγχός τους ανήκουν πρωτίστως στην ευθύνη των κρατών μελών. Σύμφωνα με το άρθρο 59 παρ. 1 του ίδιου Κανονισμού σε κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα τα κράτη μέλη ορίζουν τη Διαχειριστική Αρχή, την Αρχή Πιστοποίησης και την Αρχή Ελέγχου. Ακολουθώντας, από τα άρθρα 2, 70 και 98 του ως άνω Κανονισμού, σε

συνδυασμό με τα άρθρα 12 έως 25 και 27 έως 38 του Κανονισμού (ΕΚ) 1828/2006 της Επιτροπής της 8ης Δεκεμβρίου 2006 «για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου (...)» (ΕΕ L 371 και διορθωτικό σε ΕΕ L 45/15.2.2007 και ΕΕ L 110/22.4.2008), όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, μετά την τροποποίησή του με τον Κανονισμό (ΕΚ) 846/2009 (ΕΕ L 250), συνάγεται ότι, ενόψει και της αρχής της πρακτικής αποτελεσματικότητας των διαδικασιών ελέγχου των οικείων Κανονισμών, συνιστά παρατυπία κάθε παράνομη χρήση κεφαλαίων της Ένωσης, ήτοι κάθε παραβίαση του Δικαίου της Ένωσης αλλά και των διατάξεων του εθνικού δικαίου που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης και διέπουν το συγχρηματοδοτούμενο Μέτρο, οι οποίες απορρέουν από πράξεις ή παραλείψεις που προκαλούν ή ενδέχεται να προκαλέσουν ζημία στο γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, επιβαρύνοντας τον προϋπολογισμό αυτό με αδικαιολόγητες δαπάνες. Ειδικότερα, για την ανάκτηση της χρηματοδότησης αρκεί η αντικειμενική διαπίστωση ότι δεν έχουν τηρηθεί από τον τρίτο - τελικό αποδέκτη, οι όροι από τους οποίους εξαρτήθηκε η χορήγησή της, ήτοι οι όροι που τίθενται ως προς τη νομιμότητα, κανονικότητα και επιλεξιμότητα των δαπανών (ΕλΣυν. Ολομ. 1791/2018). Ο τελικός αποδέκτης και υπεύθυνος για την υλοποίηση ενταγμένης σε επιχειρησιακό πρόγραμμα πράξης, επιβάλλεται να αποδεικνύει ότι οι δαπάνες αυτές καταβλήθηκαν σύμφωνα με τους όρους επιλεξιμοτήτάς τους, ήτοι, σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης με τον τελικό δικαιούχο. Σε αντίθετη περίπτωση, ήτοι παραβίασης των σχετικών όρων, επέρχεται κατάργηση της χρηματοδοτικής συνδρομής και τα τυχόν αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντα ποσά των χρηματοδοτήσεων αναζητούνται, αφού τηρηθεί η διαγραφόμενη, από τις διέπουσες την Πράξη διατάξεις, διαδικασία. Οι δημοσιονομικές διορθώσεις επιβάλλονται από τα κράτη μέλη στις περιπτώσεις κατά τις οποίες είτε το ποσό της χρηματοδότησης αναλώνεται για τη διενέργεια δαπανών μη αναγκαίων για την εκτέλεση του φυσικού αντικειμένου του έργου, όπως αυτό προσδιορίζεται κατά την ένταξη της πράξης στο οικείο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και περιγράφεται στο τεχνικό δελτίο, είτε διενεργούνται δαπάνες που δεν πληρούν τους όρους της επιλεξιμότητας, ήτοι δεν συμβάλλουν και δεν είναι αναγκαίες για την υλοποίηση του έργου και τη

λειτουργικότητά του, είτε κατά την εκτέλεση του έργου διαπιστώνονται σοβαρές παρατυπίες, υπό την έννοια της ουσιώδους παραβίασης του κοινοτικού δικαίου και του συναπτόμενου προς αυτό εθνικού δικαίου (Ελ.Συν. Ολ. 3403, 3850/2014). Η επιβολή του μέτρου της ανάκτησης της αχρεωστήτως καταβληθείσας χρηματοδότησης δεν προϋποθέτει την συνδρομή πταίσματος του αχρεωστήτως λαβόντος (Ελ.Συν. Ολομ. 878/2016, 7413/2015), εφόσον η παρατυπία ανάγεται στη σφαίρα ευθύνης του (απόφ. ΔΕΕ, C-188/11, «Hehenberger»), και τούτο διότι ο περιορισμός της δυνατότητας ανάκτησης της παρανόμως διατεθείσας χρηματοδοτικής συνδρομής στις περιπτώσεις παρατυπιών διαπραχθεισών από υπαιτιότητα του λαβόντος, υπό την έννοια του πταίσματος (δόλου ή αμέλειας), θα έθετε σε διακινδύνευση τους κοινοτικούς πόρους, διευκολύνοντας τις παρατυπίες (απόφ. ΔΕΕ της 19.1.2006, C-240/03 «Communita Montana della Valnerina», σκ.150). Συνεπώς, η ευθύνη του αχρεωστήτως λαβόντος, ενόψει των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και της αποτελεσματικότητας στην προστασία των κοινοτικών πόρων, συνιστά απλή συνέπεια της διαπίστωσης ότι δεν συνέτρεχαν οι όροι χρηματοδότησης (Ελ.Συν. I Τμ. 255/2020, 1722,1721,1711/2016).

3. Στο εθνικό δίκαιο ο έλεγχος των δαπανών των πράξεων και των επιχειρησιακών προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από ενωσιακούς πόρους καθώς και η διόρθωση των λογαριασμών και η αναζήτηση των τυχόν αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών διέπονταν, κατά τον κρίσιμο χρόνο, από τις γενικές διατάξεις των άρθρων 101 έως 105 του ν. 2362/1995 «Περί Δημοσίου Λογιστικού, ελέγχου των δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις» (Α', 247) [βλ. και τις ισχύουσες κατά τον χρόνο έκδοσης της απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης, όμοιου περιεχομένου, γενικές διατάξεις των άρθρων 116 έως 124 του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (...) δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α', 143), τις ειδικές διατάξεις του ν. 3614/2007 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007-2013» (Α', 267), οι οποίες θεσπίσθηκαν σε εκτέλεση της υποχρέωσης κάθε κράτους μέλους να θέσει σε ισχύ το κανονιστικό πλαίσιο διαχείρισης των παρεμβάσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων και του

Ταμείου Συνοχής καθώς και τις κατ' εξουσιοδότηση του τελευταίου αυτού νόμου εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, ιδία δε την εκδοθείσα κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 26 παρ. 1 του ν. 3614/2007, 14053/ΕΥΣ 1749/27.3.2008 απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών «Υπουργική απόφαση συστήματος διαχείρισης» (Β', 540).

4. Περαιτέρω, κατά την ανάκτηση των ανωτέρω αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών τυγχάνει εφαρμογής και η αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Η αρχή αυτή, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συντρέχει εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) έχουν δοθεί από τη Διοίκηση στον δικαιούχο συγκεκριμένες, ανεπιφύλακτες και συμπίπτουσες διαβεβαιώσεις, προερχόμενες από αρμόδιες και αξιόπιστες πηγές, β) οι διαβεβαιώσεις αυτές μπορούν να δημιουργήσουν σ' αυτόν θεμιτή προσδοκία και γ) οι παρασχεθείσες βεβαιώσεις είναι σύμφωνες προς τους ισχύοντες κανόνες, ενώ δεν είναι δυνατή η επίκληση της αρχής αυτής σε περίπτωση πρόδηλης παραβίασης της κοινοτικής και της με αυτήν συναπτόμενης εθνικής νομοθεσίας ως προς τους όρους καταβολής της χρηματοδότησης και μάλιστα των όρων νομιμότητας, κανονικότητας και επιλεξιμότητας των δαπανών. Σε κάθε περίπτωση, δεν δημιουργείται δικαιολογημένη εμπιστοσύνη στον λήπτη της ενίσχυσης από το γεγονός ότι οι παρατυπίες ή η παράβαση των όρων της ενίσχυσης δεν αποκαλύφθηκαν, κατά τη διάρκεια προγενέστερου ελέγχου (ΕλΣυν Έβδ. Τμ. 2046/2022 σκ. 13).

5. Με την εκδοθείσα κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 10 παρ. 5 του ν. 3614/2007 32180/466/9.12.2013 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών - Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας - Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας (Β', 3194) καταρτίστηκε πρόγραμμα με τίτλο «Πρόγραμμα προώθησης στην απασχόληση μέσω της οικονομικής ενίσχυσης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, 2000 ανέργων νέων ηλικίας έως 35 ετών, με τον διακριτικό τίτλο «Επιχειρηματικότητα νέων με έμφαση στην καινοτομία». Σκοπός του προγράμματος ήταν η προώθηση ανέργων νέων στην απασχόληση μέσω της οικονομικής ενίσχυσης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, με έμφαση στην καινοτομία και ο αριθμός των ωφελούμενων ανέργων νέων, ηλικίας έως 35 ετών,

ανερχόταν συνολικά στα 2000 άτομα (άρθρο 1). Το πρόγραμμα συγχρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και από εθνικούς πόρους (από τον προϋπολογισμό του ΟΑΕΔ, νυν Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης – Δ.ΥΠ.Α.). Το συνολικό ποσό της ενίσχυσης ανερχόταν σε 10.000,00 ευρώ, εκ των οποίων η πρώτη δόση ποσού 4,000,00 ευρώ καταβαλλόταν με την απόφαση υπαγωγής (ένταξης) στο πρόγραμμα κατόπιν θετικού επιτοπίου ελέγχου από όργανα του Ο.Α.Ε.Δ. και το υπόλοιπο ποσό των 6.000,00 ευρώ σε δύο ισόποσες δόσεις, μετά την λήξη κάθε εξαμήνου και αφού λάμβανε χώρα ένας τουλάχιστον επιτόπιος έλεγχος για την διαπίστωση της κανονικής λειτουργίας της επιχείρησης και της τήρησης των όρων του Προγράμματος (άρθρα 5 και 7). Ως αρνητική προϋπόθεση συμμετοχής στο πρόγραμμα, προβλέφθηκε στο άρθρο 4 παρ. 2 περ. 8 της ως άνω απόφασης ότι «δεν μπορούν να υπαχθούν στο πρόγραμμα όσοι δημιουργούν επιχείρηση που έχει το ίδιο αντικείμενο δραστηριότητας με επιχείρηση που λειτουργούσε στον ίδιο χώρο από άλλο επαγγελματία μέσα στο τελευταίο εξάμηνο πριν από την ημερομηνία έναρξης εργασιών της νέας επιχείρησης στη ΔΟΥ», ενώ στην περίπτωση 6 της ίδιας παραγράφου του ως άνω άρθρου της αυτής απόφασης ορίσθηκε επίσης ότι δεν μπορούν να υπαχθούν στο πρόγραμμα «οι επιχειρήσεις εκείνες που έχουν σύνθετο αντικείμενο δραστηριότητας και το ένα εξ αυτών περιλαμβάνεται στις εξαιρέσεις».

6. Στην προκειμένη περίπτωση, από τη συνεκτίμηση όλων ανεξαιρέτως των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης προκύπτουν τα αναφερόμενα στις σκέψεις 7-9 που ακολουθούν.

7. Η εκκαλούσα, υπέβαλε την .../26.3.2014 δήλωση έναρξης εργασιών επιτηδεύματά στην ΔΟΥ ... για την άσκηση, από τις 26.3.2014, στην οδό ... (...), της κύριας δραστηριότητάς της με κωδικό ... «Υπηρεσίες Μελετών Μηχανολόγου Μηχανικού Γενικά» και των δευτερευουσών δραστηριοτήτων της με κωδικούς ... «Λιανικό Εμπόριο Υδραυλικού Εξοπλισμού και Εξοπλισμού Θέρμανσης, καθώς και Προμηθειών» και ... «Λιανικό Εμπόριο Ειδών Υγιεινής». Η ίδια, ως νέα επιχειρηματίας υπέβαλε την .../24.7.2014 ηλεκτρονική αίτηση για την ένταξή της στο προαναφερθέν στην σκέψη 5 πρόγραμμα, στην οποία επιβεβαίωσε στα σχετικά πεδία τους προεκτεθέντες κύριους και δευτερεύοντες κωδικούς δραστηριότητας.

Μετά την αξιολόγηση του επιχειρηματικού της σχεδίου και την .../12.11.2014 έκθεση ελέγχου – υπεύθυνη δήλωση – απόφαση ένταξης στο Πρόγραμμα, εντάχθηκε σε αυτό και της καταβλήθηκε η πρώτη δόση της ενίσχυσης, συνολικού ύψους 4.000,00 ευρώ, σύμφωνα με το άρθρο 5 της προαναφερθείσας ΚΥΑ. Στην ως άνω έκθεση αναγράφεται ότι, κατά τον έλεγχο των όρων επιλεξιμότητας του επιχειρηματικού της σχεδίου, οι ελεγκτές, κατά την επίσκεψή τους στην επιχείρηση, στις 11.11.2014, διαπίστωσαν, μεταξύ άλλων, ότι στον ίδιο χώρο δεν λειτουργούσε επιχείρηση με το ίδιο αντικείμενο δραστηριότητας, κατά το τελευταίο εξάμηνο πριν από την ημερομηνία έναρξης της επιχείρησής της (βλ. σημείο 6 του ελέγχου των όρων χορήγησης της ενίσχυσης).

8. Μετά τη διενέργεια, στις 17.3.2015, επιτόπιας/διοικητικής επαλήθευσης, συντάχθηκε η .../31.3.2015 έκθεση των ελεγκτών της Υπηρεσίας ΚΠΑ2 του ΟΑΕΔ, με την οποία διαπιστώθηκε ότι η εκκαλούσα «δημιούργησε επιχείρηση που έχει το ίδιο αντικείμενο δραστηριότητας με επιχείρηση που λειτουργούσε στον ίδιο χώρο, από άλλο επαγγελματία, μέσα στο τελευταίο εξάμηνο πριν την ημερομηνία έναρξης εργασιών της νέας επιχείρησης στη ίδια ΔΟΥ». Από το εκτυπωμένο αντίγραφο της εικόνας της προσωποποιημένης πληροφόρησης για τον ΑΦΜ ... από την ιστοσελίδα του taxisnet.gr, προκύπτει ότι στην ίδια άνω δηλωθείσα διεύθυνση, λειτουργούσε από 26.2.1980 μέχρι και τις 28.3.2014 η ατομική επιχείρηση του ..., πατέρα της εκκαλούσας, που είχε ως κύρια δραστηριότητα, μεταξύ άλλων, τις «υδραυλικές και κλιματιστικές εγκαταστάσεις θέρμανσης και ψύξης» με κωδικό ... και ως δευτερεύουσα δραστηριότητα, μεταξύ άλλων, για το ίδιο ως άνω χρονικό διάστημα, το «λιανικό εμπόριο ειδών υγιεινής» με κωδικό Ο ως άνω επιτηδευματίας διέκοψε, στις 28.3.2014, δύο ημέρες μετά την έναρξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας της εκκαλούσας κόρης του, τις ως άνω δραστηριότητες λόγω συνταξιοδότησης.

9. Η εκκαλούσα υπέβαλε κατά της έκθεσης αυτής τις .../15.4.2015 αντιρρήσεις της, οι οποίες απορρίφθηκαν ως αβάσιμες, με την .../24.4.2015 απόφαση του Προϊσταμένου του Κέντρου Προώθησης Απασχόλησης (ΚΠΑ2) Μεσολογγίου του ΟΑΕΔ, με την αιτιολογία ότι «δεν τηρούνται οι όροι του προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 περ. 8 της σχετικής ΚΥΑ

(32180/466/9.12.2013 κυα)». Στη συνέχεια, κατόπιν της .../18.5.2015 αίτησης του ίδιου ως άνω Προϊσταμένου προς την ΔΟΥ ..., εκδόθηκε η από 20.5.2015 σχετική βεβαίωση από την οποία προκύπτει ότι η εκκαλούσα υπέβαλε προς την ανωτέρω ΔΟΥ την .../7.4.2015 δήλωση διακοπής από 26.3.2014 της δευτερεύουσας δραστηριότητάς της με κωδικό ... και τίτλο «Λιανικό εμπόριο ειδών υγιεινής». Ακολούθως, εκδόθηκε η προσβαλλόμενη .../28.4.2015 απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης του Προϊσταμένου του Κέντρου Προώθησης Απασχόλησης (ΚΠΑ2) Μεσολογγίου του ΟΑΕΔ με την οποία επιβλήθηκε σε βάρος της εκκαλούσας δημοσιονομική διόρθωση, ποσού 4.000,00 ευρώ και ισόποση ανάκτηση (πλέον τόκων, ποσού 20,36 ευρώ), που αντιστοιχεί στην πρώτη δόση της επιχορήγησης που έλαβε για την ενίσχυση της επιχειρηματικής της δραστηριότητας, με την αιτιολογία ότι η επιχείρησή της δεν μπορεί να υπαχθεί στο πρόγραμμα, δοθέντος ότι κατά παράβαση του άρθρου 4 παρ. 2 περ. 8 της ΚΥΑ 32180/466/9.12.2013, έχει το ίδιο αντικείμενο δραστηριότητας με επιχείρηση που λειτουργούσε στον ίδιο χώρο από άλλο επαγγελματία μέσα στο τελευταίο εξάμηνο πριν από την ημερομηνία έναρξης των δραστηριοτήτων της στη ΔΟΥ.

10. Με τον πρώτο λόγο έφεσης, η εκκαλούσα προβάλλει ότι η προσβαλλόμενη πράξη εκδόθηκε κατά πλάνη περί τα πράγματα, καθόσον η επίμαχη δευτερεύουσα δραστηριότητα «...: Λιανικό Εμπόριο Ειδών Υγιεινής», που φέρεται να λειτουργούσε προηγουμένως από άλλο επιχειρηματία στον ίδιο χώρο της έδρας της νέας επιχείρησής της, ουσιαστικά ουδέποτε ασκήθηκε από την ίδια, αλλά δηλώθηκε εκ παραδρομής στη ΔΟΥ, διακόπηκε, αυτοβούλως και πάραυτα, την ίδια χρονολογία που δηλώθηκε η έναρξή της και δεν ασκήθηκε ποτέ καμία σχετική μ' αυτή συναλλαγή.

11. Ο λόγος αυτός παρίσταται αβάσιμος, δοθέντος ότι όπως αποδεικνύεται από την εκτυπωμένη καρτέλα στοιχείων μητρώου επιχείρησης του πατρός της εκκαλούσας ... με ΑΦΜ ..., στην ίδια διεύθυνση (...) με την επιχείρηση της εκκαλούσας, ο τελευταίος διατηρούσε επιχείρηση από 26.2.1980 έως 28.3.2014 με ταυτόσημο δευτερεύοντα κωδικό αριθμό δραστηριότητας με αυτόν της εκκαλούσας («...: Λιανικό Εμπόριο Ειδών Υγιεινής»), της οποίας η δήλωση έναρξη εργασιών έλαβε χώρα στις 26.3.2014, ήτοι 2 μέρες πριν από την διακοπή

εργασιών της επιχείρησης του πατέρα της λόγω συνταξιοδότησης. Το ανωτέρω γεγονός συνιστά πρόδηλη παραβίαση της προβλεφθείσας στο άρθρο 4 παρ. 2 περ. 8 της κ.υ.α. 32180/466/9.12.2013 αρνητικής προϋπόθεσης υπαγωγής στο κρίσιμο πρόγραμμα προώθησης στην απασχόληση μέσω της οικονομικής ενίσχυσης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, 2000 ανέργων νέων ηλικίας έως 35 ετών. Περαιτέρω, σύμφωνα με την από 20.5.2015 βεβαίωση της ΔΟΥ Μεσολογγίου, κατ'απόρριψη του αντίθετου ισχυρισμού της εκκαλούσας, η τελευταία διέκοψε την κρίσιμη ως άνω δευτερεύουσα δραστηριότητα όχι κατά την ημερομηνία έναρξής της (26.3.2014), αλλά μεταγενεστέρως, αφού έλαβε γνώση της .../31.3.2015 έκθεσης επιτόπιας επαλήθευσης των ελεγκτών του ΟΑΕΔ, με την .../7.4.2015 σχετική δήλωση διακοπής εργασιών με αποδέκτη την ΔΟΥ Μεσολογγίου. Η μη διακοπή της εν λόγω κρίσιμης δευτερεύουσας δραστηριότητας κατά την επικληθείσα από την εκκαλούσα ημερομηνία έναρξής της (26.3.2014) επιρρωνύεται, άλλωστε, και από το γεγονός ότι η εκκαλούσα μετά την έναρξη της συγκεκριμένης δραστηριότητας επιβεβαίωσε με την .../24.7.2014 ηλεκτρονική αίτηση για την ένταξή της στο προαναφερθέν στην σκέψη 5 πρόγραμμα την υπαγωγή της στον συγκεκριμένο κωδικό δραστηριότητας (...), τον οποίο και δήλωσε στο σχετικό πεδίο της ηλεκτρονικής αίτησης.

12. Με τον δεύτερο λόγο έφεσης προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη πράξη εκδόθηκε κατ' εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου, καθόσον η επίμαχη δραστηριότητα αποτελεί, τόσο για την εκκαλούσα όσο και για τον προηγούμενο επιχειρηματία, δευτερεύουσα κι όχι κύρια δραστηριότητα, η οποία και μόνο συνιστά, κατά την έννοια των επικαλούμενων ρυθμίσεων του άρθρου 4 παρ. 2 περ. 8 της 32180/466/9.12.2013 κ.υ.α., αρνητική προϋπόθεση για την ένταξη μίας νέας επιχειρηματικής πρωτοβουλίας στο Πρόγραμμα.

13. Ο λόγος αυτός κρίνεται αβάσιμος, το μεν διότι από τη γραμματική ερμηνεία της εξαίρεσης που ρητώς θεσπίζεται στο άρθρο 4 παρ. 2 περ. 8 της εφαρμοζόμενης κ.υ.α. προκύπτει ότι ουδόλως γίνεται διάκριση μεταξύ κύριας ή δευτερεύουσας δραστηριότητας, παραδοχή η οποία σε κάθε περίπτωση επιρρωνύεται και από τη συστηματική επισκόπηση της εν λόγω εξαίρεσης της περ. 8 με την ρητή διατύπωση της περ. 6 της ίδιας παραγράφου του ως άνω άρθρου,

όπου προβλέπεται ότι στις περιπτώσεις που η επιχειρηματική δραστηριότητα έχει σύνθετο αντικείμενο και ένα εξ αυτών εμπίπτει στην εξαιρέσεις (ως εν προκειμένω το λιανικό εμπόριο ειδών υγιεινής, που απέκλειε την εκκαλούσα από την ενίσχυση, καθόσον ανάλογη επιχείρηση λειτουργούσε έξι μήνες πριν από την ημερομηνία έναρξης των εργασιών της επιχείρησής της, στην ίδια διεύθυνση ο πατέρας της), ο φορέας της αποκλείεται από την ένταξη στο οικείο πρόγραμμα και τη χορήγηση της ενίσχυσης.

14. Με τον τρίτο λόγο έφεσης η εκκαλούσα προβάλλει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε κατά κακή χρήση της διακριτικής ευχέρειας της διοίκησης και σε κάθε περίπτωση αντιβαίνει στις αρχές της καλής πίστης, των συναλλακτικών ηθών, της χρηστής διοίκησης και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, καθόσον έρχεται σε αντίθεση τόσο με την αξιολόγηση της αίτησης ένταξής της στο Πρόγραμμα, όσο και με τον προηγηθέντα θετικό επιτόπιο έλεγχο πριν από την χορήγηση σ' αυτήν της πρώτης δόσης.

15. Ο λόγος περί παραβίασης της αρχής της χρηστής διοίκησης, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, διότι, σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στην σκέψη 11 της παρούσας, η εκκαλούσα ρητώς αποκλειόταν από την υπαγωγή της στο Πρόγραμμα και τη λήψη της ενίσχυσης. Δοθέντος, δε, ότι δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις υπαγωγής της στο ως άνω Πρόγραμμα, τις οποίες γνώριζε εξ αρχής (ήτοι ότι η χορήγηση της ενίσχυσης τελούσε σε συνάρτηση με την εκπλήρωση από την ίδια σειράς υποχρεώσεων, μεταξύ των οποίων και η πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 4 της σχετικής ως άνω κ.υ.α, αφετέρου, δε, ότι η ενίσχυση που έλαβε δεν ήταν οριστική, αλλά μπορούσε να ανακτηθεί για λόγους νομιμότητας), η Διοίκηση δεν είχε διακριτική ευχέρεια στην ακύρωση του ποσού της μη νομίμως καταβληθείσας σε αυτήν ενίσχυσης και στην αναζήτηση αυτού επιβαρυνμένου με τους αναλογούντες τόκους από την είσπραξη έως την επιστροφή του. Τουναντίον τα αρμόδια όργανα, δεσμευόμενα από την αρχή της νομιμότητας, η οποία διέπει την δράση των διοικητικών οργάνων, όφειλαν να προβούν στην ανάκτηση της αχρεωστήτως καταβληθείσας πρώτης δόσης της ενίσχυσης. Σε κάθε περίπτωση η αρχή της χρηστής διοίκησης δεν παρίσταται συμβατή με το καθεστώς των κοινοτικών χρηματοδοτήσεων, το οποίο προβλέπει την ανάληψη εκ μέρους του

δικαιούχου συγκεκριμένων υποχρεώσεων και δεσμεύσεων, όπως αυτές έχουν αποτυπωθεί στην απόφαση ένταξης βάσει του ενωσιακού δικαίου καθώς και την ανάκτηση της χρηματοδότησης σε περίπτωση αθέτησής τους (βλ. ΕλΣυν Ι Τμ. 2322, 2670/2014, Έβδ. Τμ. 1375/2023). Αναφορικά με την επικληθείσα από την εκκαλούσα παραβίαση της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, σύμφωνα και με τα εκτεθέντα στην σκέψη 4 της παρούσας, δεν παρίσταται δυνατή η εφαρμογή της σε περίπτωση πρόδηλης παραβίασης της κοινοτικής και της με αυτήν συναπτόμενης εθνικής νομοθεσίας ως προς τους όρους καταβολής της χρηματοδότησης, όπως στην προκειμένη περίπτωση που υπήρξε ρητή παραβίαση της συναπτόμενης με την κοινοτική εθνικής νομοθεσίας (κ.υ.α. 32180/466/9.12.2013) σχετικά με τις προϋποθέσεις υπαγωγής στο κρίσιμο πρόγραμμα. Περαιτέρω, δεν δύναται να δημιουργηθεί στην εκκαλούσα, υπό την ιδιότητα αυτής ως λήπτριας της ενίσχυσης, δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ερειδόμενη στο γεγονός ότι οι παρατυπίες ή η παράβαση των όρων της ενίσχυσης δεν διαπιστώθηκαν, κατά τη διάρκεια του από 11.11.2014 προγενέστερου ελέγχου των οργάνων του ΟΑΕΔ.

16. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, εφόσον δεν προβάλλεται άλλος λόγος έφεσης, η ένδικη έφεση πρέπει, κατά παραδοχή και των περιεχόμενων στο υπόμνημα της Δ.ΥΠ.Α. ισχυρισμών, να απορριφθεί, να διαταχθεί η κατάπτωση του νομίμως κατατεθέντος παραβόλου της έφεσης, κατ'εκτίμηση, δε, των περιστάσεων (βλ. άρθρο 314 παρ. 3 του ν. 4700/2020) να απαλλαγεί η εκκαλούσα από τα δικαστικά έξοδα της Δ.ΥΠ.Α..

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την έφεση κατά της .../28-4-2015 απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτησης του Προϊσταμένου της Υπηρεσίας ΚΠΑ₂ Μεσολογγίου του ΟΑΕΔ του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Διατάσσει την κατάπτωση του κατατεθέντος παραβόλου της έφεσης.

Απαλλάσσει την εκκαλούσα από τα δικαστικά έξοδα της Δ.ΥΠ.Α..

Κρίθηκε και αποφασίστηκε σε τηλεδιάσκεψη, στις 17 Ιανουαρίου 2025.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ-ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΚΟΥΛΟΥΜΠΗ**

**Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ ΠΑΡΕΔΡΟΣ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΔΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ**

**Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΜΑΡΙΑ ΦΟΡΤΣΕΡΑ**

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριο του Δικαστηρίου
στις 25 Φεβρουαρίου 2025.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ-ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΚΟΥΛΟΥΜΠΗ**

**Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΜΑΡΙΑ ΦΟΡΤΣΕΡΑ**